Gävle
KOMMUN

Ordförandebeslut

2026-06-02

Diarienummer: 26SON147

Handläggare:
Per Åsbrink
026-17 73 42
per.asbrink@gavle.se

Nämnd:
Socialnämnden

Yttrande över remiss – Tolkavgift och förbud mot barntolkning (SOU 2026:23)

Beslut

Att anta yttrandet som sitt eget.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har begärt in yttrande från Omvårdnadsnämnden, Socialnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden samt Utbildningsnämnden på remiss från Arbetsmarknadsdepartementet gällande "Tolkavgift och förbud mot barntolkning (SOU 2026:23).

Då yttrandet behöver komma lämnas till Kommunstyrelsen senast den 1 september 2026 och Socialnämnden har sitt sammanträde den 24 september behöver ärendet behandlas som ordförandebeslut.

Regeringen beslutade den 27 februari 2025 att tillkalla en särskild utredare för att se över vissa tolkfrågor. Till särskild utredare utsågs från och med den 1 april generaldirektören Lise Tamm. I utredningens direktiv anges att det huvudsakliga syftet med översynen av vissa tolkfrågor är att det integrationspolitiska målet ska återspeglas i användandet av tolk. Införandet av en tolkavgift ska syfta till att tydliggöra samhällets förväntningar på den enskilde att lära sig svenska och rätten till sfi får sägas ge uttryck för dessa förväntningar.

Förslag om tolkavgift

- Tolkavgift ska tas ut när en person varit folkbokförd i minst sex år.
- Tolkavgift ska tas ut vid ärendehandläggning och avgift ska tas ut en gång per ärende.
- Tolkavgift ska tas ut oavsett vem som initierat ärendet.
- Tolkavgift ska uppgå till 400 kronor.

När ska tolkavgift inte tas ut?

Utredningen har t.ex. bedömt att det riskerar att strida mot barnkonvention att ta ut en tolkavgift i ärenden som direkt rör barn.

Utredningen föreslår att tolkavgift *inte* ska tas ut, bl.a:

- När tolk använts inom socialtjänsten, inkl. ärenden som berör ekonomiskt bistånd.
- När tolk använts inom skolan.
- När tolk använts inom hälso- och sjukvården eller tandvården
- När ärendet direkt rör barn.
- När ärendet rör personer med viss funktionsnedsättning.
- När minoritetsspråk används.

Förslag om förbud mot barntolkning

Barn som tolkar åt sina föräldrar eller andra vuxna kan känna ett ansvar för att tolkningen går rätt till. Vuxna som har tolkat som barn har vittnat om oro, orimligt ansvarstagande och skuldkänslor som följd. Utredningen bedömer att det är tydligt att barntolkning innebär flera risker för att barnet drabbas av negativa konsekvenser. Sådana negativa konsekvenser måste anses väga tyngre än de eventuella positiva effekterna av barntolkning för det aktuella barnet.

Yttrande

Välfärd Gävle ställer sig positiv till utredningens förslag.

Välfärd Gävle anser det rimligt att tolkavgift tas ut när en person varit folkbokförd i minst sex år. Mycket positivt att ärenden som rör barn samt ärenden inom social-tjänstens verksamhet är undantaget tolkavgift.
Barntolkning är inte förenligt med principen om barnets bästa och medför ett orimligt ansvarstagande för ett enskilt barn. Välfärd Gävle välkomnar utredningens förslag om förbud mot barntolkning.

2026-06-08

AnneLi Törnblom (KD)
Ordförande
Socialnämnden i Gävle kommun

Beslut gällande remissen ”Tolkavgift och förbud mot barntolkning (SOU 2026:23)” fattas av ordförande för Socialnämnden då nämndens beslut ej kan avvaktas. Per Åsbrink, utredare, har varit ansvarig handläggare i ärendet.
I den slutliga handläggningen har även enhetschef Kevin Broeng, individ, familj och arbete: ArboS samt verksamhetschefer Carina Wohlmer, Marie Halilovic, individ, familj och arbete: barn och unga, deltagit.